

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 106/15
V Luxemburgu 23. septembra 2015

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-362/14
Maximillian Schrems/Data Protection Commissioner

Podľa názoru generálneho advokáta Bota nebráni rozhodnutie Komisie, ktorým sa rozhodlo o primeranosti ochrany osobných údajov v Spojených štátoch, vnútroštátnym orgánom pozastaviť prenos údajov európskych používateľov Facebooku na servery, ktoré sa nachádzajú v Spojených štátoch

Generálny advokát sa okrem iného domnieva, že toto rozhodnutie je neplatné

Smernica o spracovaní osobných údajov¹ stanovuje, že prenos týchto údajov do tretej krajiny sa môže uskutočniť vtedy, ak príslušná krajina zaistí adekvátnu úroveň ochrany týmto údajom. Podľa smernice môže Komisia tiež rozhodnúť, že tretia krajina zaistuje adekvátnu úroveň ochrany. Len čo prijme Komisia rozhodnutie v tomto zmysle, môže sa prenos osobných údajov do dotknutej tretej krajiny uskutočniť.

Pán Maximillian Schrems, rakúsky štátny príslušník, používa Facebook od roku 2008. Rovnako ako pri ostatných používateľoch s bydliskom v Únii, sa údaje, ktoré poskytuje pán Schrems Facebooku, prenesú v celom rozsahu alebo čiastočne z írskej pobočky Facebooku na servery, ktoré sa nachádzajú na území Spojených štátov, kde sa uchovávajú. Pán Schrems podal sťažnosť írskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov domnievajúc sa, že s prihliadnutím na odhalenia pána Edwarda Snowdena v roku 2003 o činnosti spravodajských služieb Spojených štátov (konkrétne Národnej bezpečnostnej agentúry alebo „NSA“) neposkytuje právo a prax Spojených štátov žiadnu skutočnú ochranu proti sledovaniu zo strany amerického štátu, pokiaľ ide o údaje prenesené do tejto krajiny. Dozorný úradník sťažnosť zamietol predovšetkým z dôvodu, že v rozhodnutí z 26. júla 2000² Komisia rozhodla, že v rámci systému s názvom „bezpečný prístav“³, Spojené štáty zaistujú adekvátnu úroveň ochrany prenesených osobných údajov.

High Court of Ireland, ktorý sa touto vecou zaoberá, by chcel vedieť, či toto rozhodnutie Komisie má za následok, že bráni vnútroštátnemu dozornému orgánu vyšetriť sťažnosť, ktorou sa namieta, že tretia krajina nezaistuje adekvátnu úroveň ochrany a eventuálne pozastaviť sporný prenos údajov.

Vo svojich návrhoch z dnešného dňa zastáva generálny advokát Yves Bot názor, že **existencia rozhodnutia Komisie**, ktorým sa konštatuje, že tretia krajina zaistuje adekvátnu úroveň ochrany prenesených osobných údajov, **nemôže ani zrušiť, ani obmedziť právomoci vnútroštátnych dozorných orgánov**, ktorými disponujú na základe smernice o spracovaní osobných údajov. Okrem toho zastáva názor, že **rozhodnutie Komisie je neplatné**.

Generálny advokát sa v prvom rade domnieva, že právomoci intervencie vnútroštátnych dozorných orgánov s prihliadnutím na význam ich úlohy v oblasti ochrany údajov sa musia zachovať v celom rozsahu. Ak by boli vnútroštátne dozorné orgány bezpodmienečne viazané rozhodnutiami prijatými Komisiou, nevyhnutne by to obmedzilo ich úplnú nezávislosť, ktorú im priznáva smernica.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

² Rozhodnutie Komisie z 26. júla 2000 v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o primeranosti ochrany poskytovanej zásadami „bezpečného prístavu“ a súvisiacimi často kladenými otázkami vydanými Ministerstvom obchodu USA (Ú. v. ES L 215, s. 7; Mim. vyd. 16/001, s. 119).

³ Systém bezpečného prístavu obsahuje niekoľko zásad týkajúcich sa ochrany osobných údajov, ku ktorým môžu americké podniky dobrovoľne pristúpiť.

Generálny advokát z toho vyvodzuje, že ak sa vnútroštátny dozorný orgán domnieva, že prenos údajov ohrozuje ochranu občanov Únie, pokiaľ ide o spracovanie ich údajov, je oprávnený tento prenos pozastaviť, a to bez ohľadu na všeobecné posúdenie, ktoré vykonala Komisia vo svojom rozhodnutí. Právomoc, ktorou na základe smernice disponuje Komisia, totiž neobmedzuje právomoci priznané touto smernicou vnútroštátnym dozorným orgánom. Inak povedané, **Komisia nedisponuje kompetenciou obmedziť právomoci vnútroštátnych dozorných orgánov.**

Hoci generálny advokát pripúšťa, že vnútroštátne dozorné orgány sú rozhodnutím Komisie z právneho hľadiska viazané, domnieva sa však, že taký záväzný účinok neukladá, aby sa sťažnosti v skrátrenom konaní zamietali, teda okamžite a bez akéhokoľvek preskúmania ich opodstatnenosti, čo platí o to viac, keď je rozhodnutie o adekvátnej úrovni ochrany právomocou, ktorá sa delí medzi členské štáty a Komisiu. Rozhodnutie Komisie zaiste zohráva dôležitú úlohu na účely zjednotenia podmienok prenosu v členských štátoch, ale toto zjednotenie môže zotrvať len dovtedy, dokiaľ nie je toto rozhodnutie spochybnené, predovšetkým v rámci sťažnosti, ktorú musia spracovať vnútroštátne dozorné orgány v súlade s vyšetrovacími právomocami a právomocami zákazu, ktoré im priznáva smernica.

Okrem toho sa generálny advokát domnieva, že v prípade zistených systematických nedostatkov v tretej krajine, do ktorej sa prenášajú osobné údaje, **členské štáty musia prijať nevyhnutné opatrenia na ochranu základných práv** chránených Chartou základných práv Európskej únie, ku ktorým patrí **právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na ochranu osobných údajov.**

S prihliadnutím na pochybnosti vznesené počas pojednávania, pokiaľ ide o platnosť rozhodnutia 2000/520, sa generálny advokát domnieva, že Súdny dvor musí tento názor preskúmať a dospieť k záveru, že rozhodnutie je neplatné. Zo zistení, ku ktorým dospel High Court of Ireland, ako aj samotná Komisia, totiž vyplýva, že **právo a prax Spojených štátov umožňuje vo veľkom rozsahu zbierať prenesené osobné údaje občanov Únie bez poskytnutia účinnej súdnej ochrany týmto občanom.** Tieto skutkové zistenia preukazujú, že rozhodnutie Komisie neobsahuje dostatočné záruky. Z dôvodu tejto neexistencie záruk sa toto rozhodnutie vykonalo takým spôsobom, ktorý nezodpovedá požiadavkám, ktoré stanovujú smernica a Charta.

Generálny advokát sa ďalej domnieva, že prístup k preneseným osobným údajom, ktorý majú americké spravodajské služby, zakladá **zásah do práva na rešpektovanie súkromného života a do práva na ochranu osobných údajov**, ktoré sú zaručené Chartou. Takisto nemožnosť, aby boli občania Únie k otázke odpočúvania a sledovania ich údajov v Spojených štátoch vypočutí, predstavuje podľa generálneho advokáta **zásah do práva občanov Únie na účinný prostriedok nápravy** chránený Chartou.

Podľa generálneho advokáta je **tento zásah do základných práv v rozpore so zásadou primeranosti, predovšetkým z dôvodu, že sledovanie vykonávané americkými spravodajskými službami je masívne a nie cielené.** Prístup k osobným údajom, ktorými disponujú americké spravodajské služby, zahrnuje totiž vo všeobecnosti všetky osoby a všetky prostriedky elektronickej komunikácie, ako aj všetky prenesené údaje (vrátane obsahu komunikácií), bez akéhokoľvek odľíšenia, obmedzenia, či výnimky podľa sledovaného cieľa všeobecného záujmu. Za týchto podmienok nemožno podľa generálneho advokáta vychádzať z toho, že tretia krajina zaisťuje adekvátnu úroveň ochrany, a už vôbec nie, keď systém bezpečného prístupu, ako je definovaný v rozhodnutí Komisie, neobsahuje žiadne záruky na zabezpečenie zabránenia masívnemu a všeobecnému prístupu k preneseným údajom. Žiaden nezávislý orgán nie je schopný kontrolovať porušenie zásady ochrany osobných údajov v Spojených štátoch, ktorého sa voči občanom Únie dopustia verejní aktéri, akými sú americké spravodajské služby.

Pri konštatovaní takého porušenia základných práv občanov Únie by **Komisia podľa generálneho advokáta musela pozastaviť uplatňovanie rozhodnutia**, a to aj vtedy, ak aktuálne vedie so Spojenými štátmi rokovania, aby sa konštatované porušenia ukončili. Generálny advokát okrem toho uvádza, že dôvod, ktorý viedol Komisiu k začatiu rokovaní so Spojenými štátmi, je práve ten, že Komisia sa najprv domnievala, že úroveň ochrany zaistená touto treťou krajinou v rámci

systému bezpečného prístavu už nie je adekvátne, a že rozhodnutie z roku 2000 už nezodpovedá skutočnej situácii.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106